

ระบบการคัดกรองคนพิการทางการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดให้โรงเรียนในสังกัดมีการคัดกรองบุคคลที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษา ทั้ง 9 ประเภท ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา พ.ศ.2552 ได้แก่

- 1) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น
- 2) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
- 3) บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
- 4) บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ
- 5) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
- 6) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา
- 7) บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์
- 8) บุคคลออทิสติก
- 9) บุคคลที่มีความพิการซ้อน

แนวทางการดำเนินงาน

การคัดกรองสามารถทำได้โดยการสังเกตเด็กโดยตรงจากครูประจำชั้น และการใช้เครื่องมือคัดกรอง โดยผู้ที่ใช้เครื่องมือคัดกรองต้องผ่านการอบรมวิธีการใช้ และควรมีอย่างน้อย 2 คนขึ้นไป โดยสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเด็กมากที่สุด เช่น ผู้ปกครองหรือครู เพื่อให้เกิดความชัดเจนและถูกต้อง

เมื่อคัดกรองพบกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มที่มีปัญหาแล้ว จะส่งต่อพบแพทย์เพื่อตรวจวินิจฉัยต่อไป ในขณะเดียวกันก็จะมีการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กในโรงเรียนควบคู่กันไปด้วย

ในกรณีที่เด็กยังไม่ได้พบแพทย์เพื่อออกใบรับรองแพทย์ หรือใบรับรองความพิการ สามารถอนุโลมให้ครูที่ผ่านการอบรมวิธีการใช้แบบคัดกรอง อย่างน้อย 2 คนขึ้นไป ให้การรับรองไปก่อนได้ เพื่อให้สามารถจัดระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กในโรงเรียนได้

การคัดกรองบุคคลที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษาทั้ง 9 กลุ่มข้างต้น ทำในกรณีที่นักเรียนยังไม่ได้พบแพทย์เพื่อตรวจประเมิน ยังไม่มีใบรับรองความพิการ สมุดประจำตัวคนพิการ หรือใบรับรองแพทย์ ในกรณีที่มิเือกสารดังกล่าวแล้ว ไม่จำเป็นต้องย้อนกลับมาทำแบบคัดกรองอีก

ระบบการคัดกรองบุคคลที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษา ยังต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการพัฒนาแบบคัดกรองที่มีคุณสมบัติในการวัดที่ดี การอบรมผู้ใช้เครื่องมือคัดกรองให้ครอบคลุม และที่สำคัญคือการพัฒนากระบวนการส่งต่อภายนอกสู่หน่วยบริการสาธารณสุข ซึ่งยังเป็นอุปสรรคที่สำคัญ